

257b

Tidig matematikinläring

Ingrid Christensson är förskollärare på Bäckagårds förskola i Malmö.

Christina Svensson är förskollärare, 1-7 MaNO lärare och matematikutvecklare i Husie stadsdel i Malmö.

Hur vårt arbete startade

Under läsåret 2007/2008 träffades 15 pedagoger som arbetar i förskola och förskoleklass i studiecirkelform för att medvetandegöra den tidiga matematikinläringen i förskola/förskoleklass.

Vi diskuterade vad som är matematik för små barn. Hur upptäcker vi och ser matematiken hos 1-åringen. Är det så att riktigt små barn tänker matematiskt och hur visar sig det i så fall.

Vi tog på oss matematikglasögonen och gjorde en fantastisk resa med förskolebarnen in i matematikens underbara värld. Tänk vad små barn redan utforskar och tänk vad små barn tar till sig av medveten undervisning i matematik.

Vi upptäckte också att små barn redan har en föreställning, missuppfattning om matematiska fenomen som man senare kan upptäcka kvarstår hos äldre barn utan medveten undervisning.

Vår utmaning blev att medvetet se under leken, rutinsituationer, måltider m.m. hur små barn redan har förmågan att se olika begrepp och förhållanden. Tvååringen som på vilan lägger sig ner hos ettåringen visar på att den redan vet att det är skillnad på längd. Mäter spaghetten vid måltiden i olika längder. Fyraåringen uppfattar vågskålen som är högst upp som att den innehåller tyngst saker och att den vågskålen som är längst ner innehåller saker som är lättast.

Hur arbetar vi vidare med det för att ta bort missuppfattningar?

Hur möblerar vi för att stimulera leken för både flickor och pojkar för den spontana matematikinläringen.

Hur undervisar vi små barn i matematik?

Hur bemöter vi kolleger och föräldrar som undrar hur vi kan börja med matematikundervisning med barn som bara är ett år.

Hur arbetar vi på förskolan idag?

Det finns material som går alldeles utmärkt att använda och som inte kostar så mycket.

Under våren läste vi sagan om Bockarna Bruse, där det finns mycket matematik, antal, över/under, liten mellan och stor. Samtidigt fick barnen rita, måla, klippa och klistra vars en tavla om bockarna.

Allt resulterade till slut med en utställning i kapp rummet.

Under hösten 2009 är vi två förskollärare som har samtliga barn födda 2005 i en matematik/utegrupp med 12 barn. Vi träffas två gånger i veckan där vi arbetar utifrån vad vi kan hitta i naturen och använda det i matematik. Förskolan ligger i anslutning till en naturpark, Gyllins trädgård där vi hittar kottar, pinnar, löv och stenar som vi kan arbeta med både i naturen men också på förskolan. Vi sorterar med hjälp av rep ringar i olika storlekar, rockringar och löv bilder som är olika stora. Vi använder stora tärningar där de får placera antal kottar i olika ringar. Vi samtalar med barnen och det finns inget rätt och fel, utan vi vill tillsammans med dem komma fram till olika lösningar. Vi väger stenar och samtalar om vilken som väger mest, vilken som är lättast osv.

Studiecirkeln har hjälpt till med att komma igång med mer matematik i förskolan och man har blivit mer medveten hur man jobbar med matematik. Det har även spridit sig till fler i personalgruppen, så att fler pedagoger också arbetar likadant.

Under vår föreläsning kommer vi att visa fler bilder och exempel på vad man kan göra och vad vi gör idag på våra förskolor och förskoleklasser. Vår utemiljö som vi använder dagligen i vårt matematikarbete kommer vi också ha med flera exempel ifrån.

Den spontana leken observerar vi idag med stort intresse för att se hur vi ännu mer kan utveckla matematikinläringen. Vi dokumenterar och arbetar vidare och upptäcker att små barn kan mycket mer än vad vi hade kunnat tro från början.

Vi kommer även kort berätta hur vi startade vår studiecirkel så att fler kan komma igång på ett mycket enkelt och bra sätt och på så sätt öka den medvetna tidiga matematikinläringen hos små barn.

Redan ser vi märkbara skillnader hos barn som börjar skolan som har fått undervisning i matematik och de barn som inte har fått ta del av matematikens underbara värld på ett utforskande medvetet arbetssätt.

Under biennalen kommer vi även ha en utställning där man i lugn och ro kan studera vad vi gör i vårt dagliga arbete på våra förskolor och förskoleklasser.

Litteratur

Nämnamn Tema "*Matematik från början*", NCM Göteborgs universitet

Doverberg Elisabet, Emanuelsson Göran "*Små barns matematik*", NCM Göteborgs universitet

Bergius Berit, Emanuelsson Lillemor "*Hur många prickar har en gepard?*", NCM, Göteborgs universitet

Malmer Gudrun "*Bra matematik för alla*", Studentlitteratur (1999)